

Křížová cesta v Rudě

Obec Ruda náležela od roku 1597 ke královskému městu Uničovu. Velmi prosperovala díky zdejším stříbrným, zlatým a železným dolům. V polovině 18. století se však stala i **poutním místem k Panně Marii Sněžné**.

Poutní chrám s kopií obrazu z římské baziliky Panny Marie Sněžné v centru obce vznikl jako poděkování uničovského rychtáře Jiřího Greschenbergera za záchranu života při nebezpečném pádu do rokle v tamním lese.

S budováním Křížové cesty bylo započato roku 1760. Křížová cesta je pozoruhodná čtrnácti zastaveními, reprezentovanými uměleckými plastikami obsahujícími reliéfy pašijových scén zakončené na vrcholu sousoším Malé Kalvárie.

Jde o pískovcové sochy završené do tvaru srdce, v němž jsou velmi detailně propracované výjevy z poslední cesty Ježíše Krista. Unikátní památka barokního sochařství prožívala společně s obcí všechny strážně následujících let, krajní výkyvy počasí i dějinné zvraty. Podle kronik se dne 15. srpna 1938, po několika měsících extrémního sucha, nad Křížovým vrchem strhla prudká bouře, při níž byl bleskem usmrcen místní výměnkář Johann Fischer. Během vzdušných soubojů 2. světové války zase bylo jižně od Křížového vrchu svrženo šest leteckých bomb. Křížová cesta však naštěstí přežila všechny pohromy dvou století své existence bez větší újmy a mohla být roku 1963 prohlášena **Státní kulturní památkou**.

Dvanácté zastavení, sousoší v nadživotní velikosti, stojí na vrcholu kopce **Křížový vrch (589 m.n.m)** odkud je skutečně výjimečný kruhový výhled na úrodnou rovinu Hané, ohraničenou strmým okrajem Nízkého Jeseníku na straně východní a severovýchodní, severní částí Dražanské vrchoviny a Zábřežskou vrchovinou na straně západní, směrem severozápadním na Hanušovickou vrchovinu se vzdálenou siluetou Orlických hor a směrem severním na masív Hrubého Jeseníku.

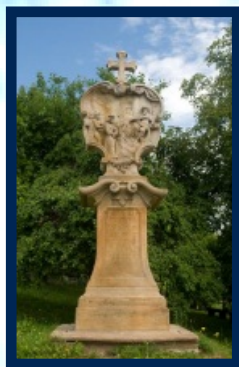
Zdroj : Internet

Kudy dále ...

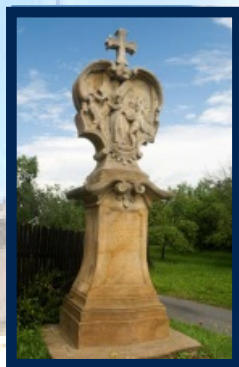
Z Křížové cesty se můžete vydat kolem parkoviště a Restaurace Rade gast po žluté stezce naučné do přírodní rezervace Rešovské vodopády.

14 zastavení Křížové cesty v Rudě

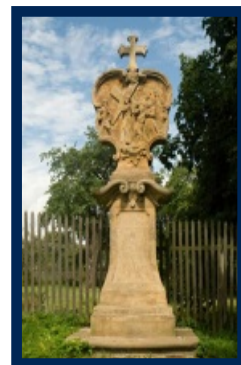
Zastavení 1. - Ježíš je odsouzen k smrti

Zastavení 2. - Ježíš přijímá kříž

Zastavení 3. - Ježíš padá poprvé

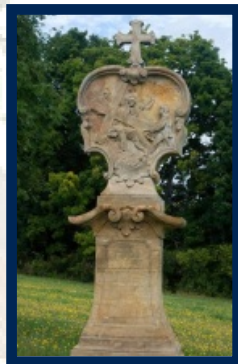
Zastavení 4. - Setkání s Pannou Marií

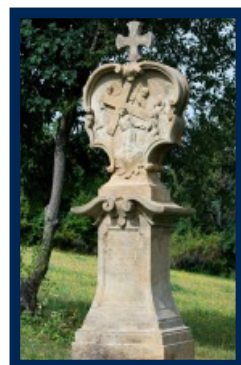
Zastavení 5. - Šimon pomáhá nést kříž

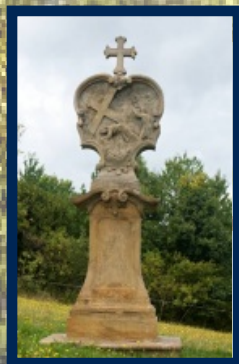
Zastavení 6. - Veronika osušuje Kristovi tvář

Zastavení 7. - Ježíš padá podruhé

Zastavení 8. - Ježíš utěšuje jeruzalémské ženy

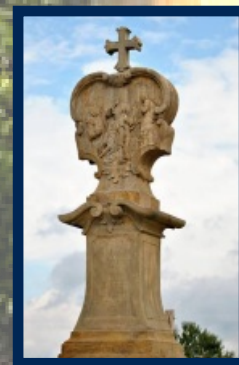
Zastavení 9. - Ježíš padá potřetí

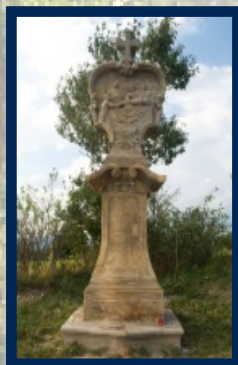
Zastavení 10. - Ježíš je oloupen o šat

Zastavení 11. - Přibíjení na kříž

Zastavení 13. - Snímání z kříže

Zastavení 14. - Kladení do hrobu

Zastavení 12. - Ukřížování

Žlutou stezkou naučnou z Křížové cesty v Rudě k Rešovským vodopádům

Rešovské vodopády

Území, o rozloze 71,61 ha s nadmořskou výškou 401- 558 m.n.m. bylo vyhlášeno v roce 1966 Národní přírodní památkou pro ochranu unikátního geologického fenoménu, který vytváří říčka Huntava hluboce zaříznutým kaňonovitým údolím se skalními soutěskami, vodopády a přejeovitými úseky. K ochraně komplexu významných, ve struktuře a druhové skladbě přírodně blízkých lesních porostů, pokrývajících strmé, skalnaté a suťovité údolní svahy, byly Rešovské vodopády, jako součást **Přírodního parku Sovinecko** vyhlášeny v roce 2012 **Národní přírodní rezervací**.

Jádrem území, jež se nachází se v jihozápadní části Nížkého Jeseníku a zahrnuje zalesněné sevřené údolí říčky **Huntavy** při soutoku s **Tvrdkovským potokem** mezi obcemi **Ruda** a **Rešov**, je hluboký údolní zářez s hloubkou 70 - 120 m. Příkré údolní svahy jsou tvořeny mnoha skalními stěnami (Soví skála až 32 m výšky), skalními stupni s puklinami a balvanitými pokryvy. Nejpozoruhodnější je cca 200 m dlouhá, 6 - 10 m široká skalní soutěska s erozními tvary, přejeji, tůněmi, vývařišti a vodopády, z nichž největší má až 10 m výšku.

Tato romantická přírodní lokalita je turisticky oblíbeným místem. Proto byla údolím v minulosti zřízena trasa, která provádí pěší návštěvníky nejkrásnějšími partiemi údolí a skalního kaňonu podél toku Huntavy, což je umožněno systémem dřevěných mostů, schodů a lávek doplněným vyhlídkami na nejpozoruhodnější partie.

Zdroj : Internet

Naučná stezka Rešovské vodopády - Křížová cesta v Rudě

Květena

Lesní vegetace území se řadí zejména do květnatých a bikových bučin, se znatelnými vlivy trvalých teplotních inverzí. Bryologický průzkum došel k pozoruhodným výsledkům a celkový počet nalezených druhů mechorostů byl 95 (z toho 28 játrovek a 67 mechů). K nejvýznamnějším druhům zde patří šikoušek zelený (*Buxbaumia viridis*), kriticky ohrožený druh, zařazený mezi druhy NATURA 2000. Chráněné území je pokryto různorodými lesními porosty. V jižní části se na jižních a jihozápadních svazích se zachovaly fragmenty přirozených habřin asociace *Melampyro-Carpinetum*. Na západních svazích rostou staré suťové lesy svazu *Tilio-Acerion* s javorem klenem (*Acer pseudoplatanus*), mléčem (*A. platanoides*), habrem obecným (*Carpinus betulus*), bukem lesním (*Fagus sylvatica*), jasanem ztepilým (*Fraxinus excelsior*), hojnou jedlí bělokorou (*Abies alba*) a jilmem horským (*Ulmus glabra*). V bylinném patře rostou kopytník evropský (*Asaum europaeum*), samorostlík klasnatý (*Actaea spicata*), pitulník horský (*Galeobdolon montanum*), kokořík mnohokvětý (*Polygonatum multiflorum*), svízel vonný (*Galium odoratum*), bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*), kaprad' samec (*Dryopteris filixmas*) a plicník tmavý (*Pulmonaria obscura*), v jarním aspektu kvetou zapalice žlutúchovitá (*Isopyrum thalictroides*) a dymnivka dutá (*Corydalis cava*). V podrostu jedlobočin dominují kapradiny - kaprad' osténkatá (*Dryopteris carthusiana*), kaprad' samec (*D. filixmas*) a papratka samičí (*Athyrium filixfemina*). Ve středních a horních částech svahů hluboké soutěsky Huntavy jsou dnes většinou druhotně smrčiny s vtroušeným bukem a jedlí. Na skalních výchozech se uchycují jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*) a bříza bělokorá (*Betula pendula*), na temeni nejvyšší Soví skály roste několik exemplářů borovice lesní (*Pinus sylvestris*). Vlhké stinné skály v oblasti vodopádů jsou porostlé druhově pestrými společenstvy mechů a játrovek, místy s kapradinami - puchýřníkem křehkým (*Cystopteris fragilis*), osladičem obecným (*Polypodium vulgare*) a sleziníkem červeným (*Asplenium trichomanes*).

Zvířena

Z hydrobiologického pohledu jsou Rešovské vodopády zajímavou lokalitou. Za zmínku stojí nálezy dvoukřídlého hmyzu - vzácného horského druhu muchničky *Simulium tuberosum* (čeleď *Simuliidae*), dále bahnomilek z čeledi *Limonidae* *Dactylolabis subdilata* (nejnižší položená lokalita tohoto endemitu Jeseníků) a *Euphyllidorea aperta* (jediná známá lokalita na Moravě). Okraj chráněného území obývá dosti početná populace kriticky ohroženého jasoně dymnivkového (*Parnassius mnemosyne*).